

Bedre og bedre år for år

Det er nærmest umulig å fastslå om én kollektiv utstilling er bedre eller dårligere enn den som var året før. Men årets utgave av Høstutstillingen scorer høyt.

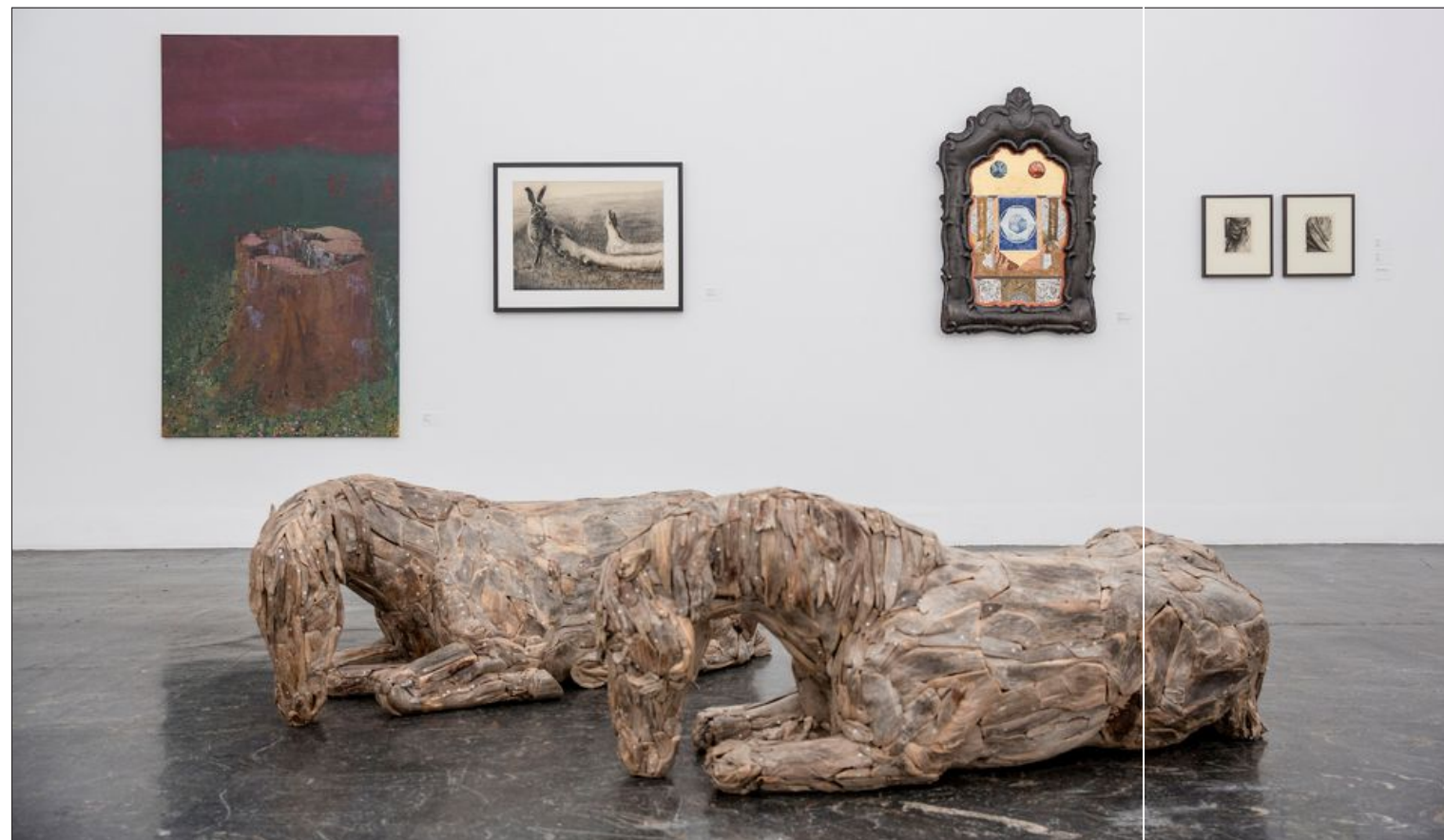
KUNST
«Høstutstillingen 2016 – Statens 129. Kunstutstilling»
Kunstnernes hus, Oslo, 10/9 – 9/10

Enkelte kretser er Høstutstillingen like fullt gjenstand for utskjelling og forakt. I deler av kunstmiljøet er de så elitistiske at landets mest populære utstilling ikke er interessant å vurdere. Nettstedet Kunstkrutt.no har ikke anmeldt Høstutstillingen på flere år, og de vil nok ikke gjøre det i år heller. Redaktør Jonas Ekeberg deltok på et debattmøte onsdag kveld, og han mente Høstutstillingen hadde mistet sin betydning.

At utstillingen hadde 25.000 besøkende i fjor og er mange publikummers første møte med samtidskunst synes å være uten betydning i disse kretsene. Ekspertene vil helst ha samtidskunsten for seg selv. Jo vanskeligere den er å forstå, dess bedre er det. På Høstutstillingen står kunsten i sammenheng, den formidles og den blir solgt. Det er jo ikke bra!

Det er ikke bare blant publikum at Høstutstillingen er populær. I år har juryen antatt 96 verk av 75 kunstnere, 37 av dem er debutanter. Søknadene telte nesten 6.000 verk av 2.600 kunstnere. Det er nesten like mange som det er registrerte billedkunstnere i Norge. Ekeberg har rett i at det mangfoldet som presenteres er en utfordring å skrive om. Men når man ikke prøver kommer man heller ingen vei. Derfor skal jeg ta ham på ordet og gjøre en vri og konsentrere meg om fire verk og skrive litt mer om dem. De som vil lese en mer generell betraktning kan gå til

I år som i fjor preges mange verk av subtile uttrykk der mye ligger i det uttalte.

Høstutstillingen holder et høyt nivå og kan by på mange gode opplevelser. Anna Widéns hester er blant kunstverkene som berører, ikke minst fordi det har flere merke til.

min anmeldelse fra i fjor, som fortsatt gir en grei beskrivelse av det kunstneriske landskapet Høstutstillingen viser.

I år som i fjor preges mange verk på Høstutstillingen av subtile uttrykk der mye ligger i det uttalte. Anna Widéns (født 1971) skulpturer av to hvilende Islandshester, «Etter skeid», er et slikt verk. Det er veldig synlig og sterkt til stede, men det er først når du oppdager detaljene at verkets dimensjoner faller inn over deg. Skulpturene er laget av funnet tre, små biter som er skrudd fast i et komplisert puslespill. Man skulle tro at bitene er individuelt skåret av kunstneren, men i stedet er verket

laget med en usedvanlig sans for å føye sammen noe som allerede finnes. «Skeid» er et gammelt ord for hesteløp, og det knytter kunstverket til norrøn mytologi, naturens evige foranderlighet, og Islandshestenes hardføre karakter. Disse «hestene» fortjener å hvile.

Det er mange gode tegninger på Høstutstillingen i år. Sonja Krohns portrett av «Jonas, danseren» er en leksjon i ulike tegneriske prinsipper med sin varierte bruk av forskjellige teknikker. Brynhild Winther viser en sjelden vakker blanding av tegning, skulptur og poesi, Arild Yttri tegner med nål på kobberstikk, mens Roald Sivertsen driver gjøn med menneske og natur i «Hunting season». Men det er Susanne Roti (født 1984) som fanger min fascinasjon med sin kombinasjon av tekstil og tegning. Hun har

Kari Glomsaas: «Langs ondskapens akse i uskyldens tid».

reprodusert en klassisk Adidas treningsjakke i silkeføyel for så å tegne logo, striper og stoff med kull. På grunn av kullelets gjengjelighet er det et håpløst prosjekt som hun har utført som «en humoristisk desperat kopi».

Roti er utdannet kles- og kostymedesigner, og hennes verk er et eksempel på hvordan kunst og design nærmer seg hverandre. At verket også er en sterk kritikk av forbrukersamfunnet burde være selvsinnlysende.

kvaliteter enn det man umiddelbart legger ALLE FOTO: FREDRIK BJERKNES

Susanne Roti: «Uten tittel/Adidas».

Ellen Grieg: «Transformasjon».

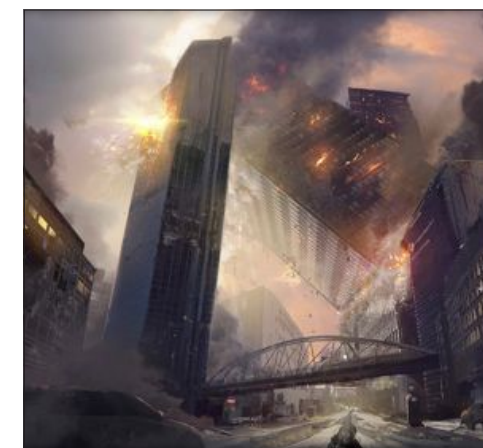
hvor stor betydning fargen har i formidlingen av et verk. Begge to bruker minimale virkemidler og forsterker opplevelsen gjennom fargevalget.

Blant Høstutstillingens debutanter er Kari Glomsaas (født 1935) den eldste med sine 81 år. «Langs ondskapens akse i uskyldens tid» er et politisk verk som ikke ser slik ut. Tittelen referer til president George Bush sin fordømmende beskrivelse av en rekke land i Midtøsten, men kunsten avslører ondskapsretorikken ved å sette den inn i en poetisk ramme. Verket reproducerer fotografier som dukket opp etter en ungdomsvensens død. Dermed beskriver hun den humane kvaliteten som finnes hos de menneskene som i en årrekke er blitt plaget av krig og konflikter. Glomsaas' arbeid består av håndtegnede kart og

trekkspillbøker med de gamle fotografiene fra en hiketur på 1950-tallet. Verket minner oss om at det alltid er sivile som blir rammet av krig og konflikt, og at det er disse menneskene som nå er blitt et «problem» som en del av «flyktningstrømmen». Kanskje forteller det oss også noe om den uskylden vi har mistet på veien? Kari Glomsaas subtile påminning er like sterk som mer direkte uttrykk, slik vi for eksempel finner det i Hanni Kamalys skulptur med en spiddet redningsvest.

LARS ELTON
Kunstkritiker
KUNST
lars@elton.no

Et jordskjelv som rammer Oslo er neste film fra «Bølgen»-skaperne i Fantefilm. «Skjelvet» til 52 millioner kroner begynner innspilling neste høst. FOTO: ILLUSTRASJON/FANTEFILM

Legger Oslo i ruiner

Et voldsomt jordskjelv rammer Oslo, i den neste katastrofefilm fra skaperne av «Bølgen»-suksessen.

■ REIDAR SPIGSETH

At hovedstadens kjente landemerker som Postbygget og Oslo Plaza legges i grus, er noe av det som kan skje i neste film fra selskapet bak den norske suksessen «Bølgen».

Katastrofen

I går fikk «Skjelvet» nær 14 millioner kroner i støtte fra Norsk filminstitutt, noe som innebærer at en ny norsk katastrofefilm kan dukke opp på kino i løpet av et par års tid. Ideen til en jordskjelvkatastrofe i Oslo fikk Fantefilm da de leste om et skjelv som rystet hovedstaden og Østlandet i 1904. Rystelsene kunne kjennes helt til Polen.

– Vi var ikke klar over at dette hadde skjedd. Jordskjelv er noe som forekommer alle andre steder, og så viser det seg har skjedd i Oslo i nær fortid. Forskere mener også at dette kan skje igjen. Dette gir oss et spennende veldig bakteppe for en ny stor-slått, spennende og dramatisk katastrofefilm, sier produsent Martin Sundland i Fantefilm.

Handlingen i «Skjelvet» foregår i vår tid, men mer

enn det ønsker ikke filmprodusenten å røpe om den kommende dramatikken.

Gjentar samarbeid

– Jeg har ikke lyst til å gå i detalj om casting og handling. Men jeg håper og tror at vi gjennom «Bølgen» viste at vi vinner på å bry oss mer om karakterene enn det som er tilfelle i en del amerikanske filmer, sier Sundland. «Bølgen» var fjorårets mest sette norske film, og historien om flomkatastrofen i Geiranger er nå solgt til 135 land. I likhet med «Bølgen» er manus til «Skjelvet» skrevet av Harald Rosenløw Eeg og John Kåre Raake, og spesialeffektene skal igjen skapes av selskapet Gimpville.

Kappløp om polhelt

Det siste året har en rekke film- og TV-skapere konkurrert om å komme først i mål med en ny historie om eventyren Roald Amundsen. Tilskuddet på 15 millioner kroner fra NFI i går, antyder at filmskaper Espen Sandberg vant kappløpet. Regissøren bak «Kon-Tiki» og «Max Manus» skal lage kinofilm om Amundsens liv og person. Filmen skal Sandberg lage uten selskap av mangeårig samarbeidspartner Joachim Rønning. «Roald Amundsen» har et budsjett på 75 millioner kroner.

reidar.spigseth@dagsavisen.no